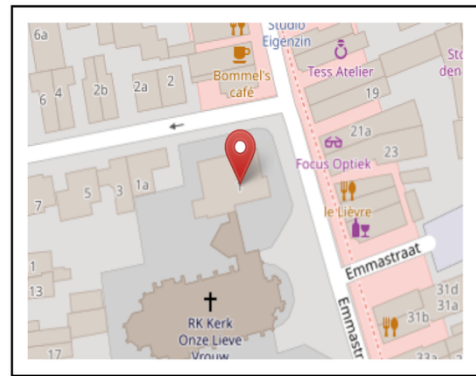

Pastorie
Nieuwstraat 1
6881 SK Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000353
Inschrijving register 24 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp F 2649

Historie en ligging:

Pastorie van de R.K.-kerk Onze Lieve Vrouwe visitatie. De pastorie is gesitueerd op de hoek van de Nieuwstraat en de Emmastraat en werd in 1926 gebouwd ter vervanging van de toenmalige pastorie die in dat jaar tot zusterklooster werd verbouwd en die aan de andere zijde van de kerk aan de Emmastraat ligt. Deze voormalige pastorie werd rond 1847 door H. Hoorneman gebouwd als eerste katholieke (waterstaats) kerk aan de Emmastraat en werd in 1884 door de bekende Arnhemse architect J. W. Boerbooms tot pastorie in neogotische stijl omgevormd. In datzelfde jaar bouwde Boerbooms ook de kerk, een rijksmonument. De in 1926 gebouwde pastorie is ontworpen in een traditionele trant met duidelijke invloeden van de neorenaissance. De architectuur is karakteristiek voor het behoudende karakter van de katholieke bouwkunst tijdens het interbellum. Het pand heeft een omringende grote tuin en is via een gang met de kerk verbonden.

Plattegrond en opbouw:

Het pand heeft een rechthoekige plattegrond en twee bouwlagen. De baksteengevels zijn gemetseld in vlaams verband. Alle gevelzijden zijn voorzien van trapgevels met stenen dekplaten en smeedijzeren krulankers op de verdieping hoogten. Het trasraam is ter hoogte van de onderdorpels van de vensters op de begane grond afgesloten met een rollaag. Alle vensters zijn aan de bovenzijde voorzien van een segmentboog met metselmozaïek in het boogveld. Aan de bovenzijden zijn de gevels afgesloten met een laag licht uitstekende strekken en een uitstekende laag verticaal gemetselde stenen. Het samengestelde en licht naar buiten zwenkende schilddak is afgeplat en belegd met gesmoorde Tuile du Nord pannen. Het dak heeft een houten bakgoot. Op het linker-, het rechter-, en op het achterschild bevinden zich dakkapellen. De rechterzijgevel heeft een lagere aanbouw met trapgevels en twee parallel aan elkaar lopende zadeldaken met gesmoorde Tuile du Nord pannen. De rechterzijgevel van het hoofdblok heeft een grote, in halfsteens verband gemetselde schoorsteen.

Voorgevel:

De voorgevel aan de Nieuwstraat heeft een asymmetrische indeling met een risaliet waarin zich een rondbogig voordeurkozijn bevindt. De recht afgesloten paneeldeel heeft een halfcirkelvormig bovenlicht met een glas-in-loodvulling. Het eveneens rondbogige portiek heeft een getrapte baksteenomlijsting. Het risaliet eindigt boven de bakgoot in een trapgevel met stenen dekplaten en een overhoeks gemetselde top. Op deze top bevindt zich een smeedijzeren bekroning. Links van het risaliet bevindt zich één vensteras met boven elkaar twee stolpramen met glas-in-lood bovenlichten. De vensters zijn aan de onderzijde afgesloten met een schuin gemetselde lekdorpel en aan de bovenzijde met een segmentboog met metselmozaïek in het boogveld. Het risaliet heeft eenzelfde venster op de verdieping. De topgevel bevat een vast klein T-raam met een rondboog met baksteenvulling. Rechts van het risaliet bevinden zich

boven elkaar twee brede samengestelde kozijnen met stolpramen in het midden c glas-in-lood bovenlichten. Boven de vensters bevindt zich een brede segmentboog met metselmozaïek in het boogveld.

Linker zijgevel:

Deze gevel is gericht naar de Emmastraat. De gevel heeft uiterst links een risaliet met een trapgevel, ditmaal zonder overhoeks gemetselde top en smeedijzeren bekroning. In het risaliet bevinden zich boven elkaar twee brede samengestelde kozijnen als genoemd bij de voorgevel. Het smalle zijgedeelte van het risaliet heeft boven elkaar twee draairamen in een kozijn met een glas-in-lood bovenlicht. In het terugliggende geveldeel rechts bevinden zich drie vensterassen met zowel op de begane grond als op de verdieping drie stolpramen met bovenlichten in glas-in-lood.

Achtergevel:

De achtergevel van het pand is naar de kerk gekeerd en middels een waarschijnlijk iets later aangebrachte en zadel gedekte gang verbonden met het kerkgebouw. Deze gang sluit direct aan bij het risaliet links in de gevel. Ook dit risaliet heeft een trapgevel. Mogelijk bevond zich in dit risaliet de oorspronkelijke ingang van de pastorie. Boven het dak van de gang bevindt zich een gekoppeld driedelig venster met glas-in-loodvulling. Het trapgeveltje heeft een rond venster. Het terugliggende geveldeel rechts heeft vier vensterassen met daarin stolpramen met glas-in-lood bovenlichten. Enkele van deze bovenlichten zijn als klapraam uitgevoerd. De waarschijnlijk iets later aangebrachte verbindingsgang met de kerk heeft één bouwlaag en een risalerend trapgeveltje met ingang aan de Emmastraatzijde. De toegangsdeur is voorzien van fraai smeedwerk. Links van de deur bevinden zich keperboogvormige spaarvelden met daarin drie gekoppelde keperboogvormige vensters met glas-in-loodramen. De gevel wordt aan de bovenzijde op identieke wijze als het hoofdgebouw afgesloten met rollagen en een bakgoot. De tuinzijde van de gang is geschilderd en heeft vier spaarvelden als in de voorzijde met een deur in het midden.

Rechter zijgevel:

De rechterzijgevel heeft op de verdieping van het hoofdblok twee stolpramen met glas-in-lood bovenlichten en een balkondeur. Deze balkondeur komt uit op een éénlaags aanbouw over de hele breedte van de zijgevel. Deze aanbouw bestaat uit twee parallel gelegen zadel gedekte gedeelten met daartussen een plat gedeelte waarop zich het balkon bevindt. De met een kap gedekte gedeelten hebben aan de tuinzijde een trapgevel. De trapgevel links heeft een deur met een glas-in-lood bovenlicht en een smal venster aan weerszijden. De deur en de vensters zijn afgesloten met een segmentboog. Het trapgeveltje heeft een rond venster. De linker gevel van de aanbouw (Nieuwstraatzijde) heeft twee stolpramen met glas-in-lood bovenlichten. Het plat gedekte gedeelte heeft twee vaste ramen met transparante bovenlichten. De balkonbalustrade uit baksteen is afgesloten met een rollaag. De trapgevel rechts heeft een serreaanbouw met een schilddak waarop gesmoorde Tuile du Nord pannen. De serre heeft een onderbouw uit baksteen, ramen met glas-in-lood bovenlichten en een dubbele deur in de achtergevel. De rechtergevel van de aanbouw heeft twee stolpramen met glas-in-lood bovenlichten.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als markant hoekpand op de belangrijke hoek van de Nieuwstraat en de Emmastraat in Velp en als onderdeel van het sterk gevelwandbepalend ensemble van klooster, kerk en pastorie. Ondanks de afwijking in bouwtijd en de daarmee

samenhangende hantering van verschillende stijloppvattingen, vormen deze drie panden een eenvormig en beschermen waardig geheel.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik; Het in een sobere traditionele trant gebouwde pand met invloeden van de neorenaissance is een opvallend element van de bebouwing aan de Emmastraat en de Nieuwstraat.
- De traditionele bouwstijl is karakteristiek voor het behoudende karakter van de katholieke bouwkunst in de periode tussen beide wereldoorlogen.

Het pand bezit sociaal- en/of cultuurhistorische waarde:

- als belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van het katholieke geloofsgemeenschap in Velp.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2b, 2c, 3b. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en linkerzijgevel – 2017. Foto: Marjo Hendrix / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND